

Ügyiratszám: MN/29872-7/2017.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1154/2017. (X.24.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat**) a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8. 2. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Kossuth Rádió adóján 2017. szeptember 20-án 18 órai kezdettel sugárzott „*Ütköző este*” című műsor számmal kapcsolatban, 2017. szeptember 26-án benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2017. szeptember 27-én indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

e l u t a s í t j a.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérhet. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2017. szeptember 26-án érkezett beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2017. szeptember 20-án 18 órai kezdettel sugárzott „*Ütköző este*” című műsor számban elhangzott tájékoztatás kiegyensúlyozottságát kifogásolta.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (**Mttv.**) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (**Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség

követelményét, amikor a tárgyi műsorszámban nem számolt be arról, hogy az AFD párt ellenzi a német energiapolitikát.

A Kérelmező beadványához mellékelte a többek között a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára részére címzett 2017. szeptember 20-án, 18 óra 53 perckor elektronikus úton küldött kifogását, valamint a Médiaszolgáltató részéről érkezett elektronikus visszaigazolást, mely szerint a címzett az üzenetet 2017. szeptember 20-án, 19 óra 26 perckor elolvasta.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, illetve JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2017. szeptember 27-én hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2017. szeptember 28-án kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/29872-2/2017. ügyiratszámú végzésével függő hatályú döntést hozott a Ket. 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmezőé is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely

képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező többek között a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára részére elektronikus úton, 2017. szeptember 20-án, 18 óra 53 perckor küldte meg kifogását, azaz határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. A Médiaszolgáltató részéről elektronikus úton érkezett visszaigazolás szerint a címzett az üzenetet 2017. szeptember 20-án, 19 óra 26 perckor elolvasta. A Médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról a rendelkezésre álló iratok szerint nem döntött, illetve döntését nem közölte a Kérelmezővel, ezért a Kérelmező - a kifogásolt tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belüli határidőben - a 2017. szeptember 23-án postára adott beadványával hatósági eljárást kezdeményezett a Médiatanácsnál.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálható.

A Médiatanács a 2017. szeptember 28-án kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/29872-3/2017. ügyiratszámú végzésével a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közlésétől számított 8 napon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát, valamint csatolja a kifogásolt műsorrész hangfelvételét és szó szerinti szöveges leírását.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata 2017. október 16-án, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában előadta, hogy álláspontja szerint teljes körűen eleget tett a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségének. Megjegyezte, hogy a kifogásolt műsorszám nem hírműsorszám volt, hanem a Médiaszolgáltató egyéb, máshova nem sorolható műsora.

A Médiaszolgáltató megállapítása szerint a Kérelmező azt hiányolta, hogy a műsorszámban nem került kifejezésre, hogy az AFD programjának 12. fejezete szembe megy a német energiapolitikával, továbbá, hogy a magyar ellenzék hasonlóan, mint 2014-ben, kampánytémát generál a Paks II. beruházásból.

A műsorszám központi témája a németországi parlamenti választások eredménye és azon belül is az „Alternative für Deutschland” (AFD) párt választásokon elért sikere, valamint a párt története, céljainak bemutatása, illetve a választási eredmények értékelése volt. A műsorszámban megszólaló Kiss J. László külügyi szakértő, egyetemi tanár, valamint Törcsi Péter, az Alapjogokért Központ kutatási igazgatója részletes és sokoldalú, valamint szakmai megalapozottságú tájékoztatást adott az AFD politikai helyzetéről és szerepéről a német belpolitikában. A szakértők elemezték a párt gyökereit, történetét, valamint a működésével és céljaival kapcsolatos németországi politikai megítélést, kiemelve, hogy a párt a 12,6 %-os eredményével a harmadik erő lett a Bundestagban.

A Médiaszolgáltatónak az Smtv. és az Mttv. rendelkezéseiben szabályozott kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségének a tájékoztató és híreket szolgáltató műsorszámokban kell eleget tennie. Az Mttv. 83. § (1) bekezdése tartalmazza a közszolgálati médiaszolgáltatás

céljait, ezen belül a kiegyensúlyozott, pontos, alapos, tárgyilagos és felelős hírszolgáltatást, valamint tájékoztatást. A szerkesztői szabadság törvényben biztosított keretén belül a Médiaszolgáltató közérdeklődésre számot tartó kérdésnek minősítette a németországi választások eredményét, ezen belül is az AFD által elért eredményt. A műsorszámban megszólaló személyek a téma szempontjából autentikusak voltak, akik sokoldalú, naprakész és szakmai érvekkel alátámasztott tájékoztatást tudtak adni.

A Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítélete szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára, vagy véleménykülönbségre, továbbá a kiegyensúlyozottság vizsgálata során tisztázni kell többek között, hogy a Kérelmező által hiányoltak relevánsak voltak-e a műsorszám témája vonatkozásában.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a hiányoltak a műsorszámmal semmilyen tematikus, vagy tartalmi kapcsolatban nem álltak, ahhoz képest eltérő véleményt nem fogalmaztak meg. A műsorszám kifejezetten a német választások eredményéről, és az AFD előretöréséről szólt, beágyazva az egyéb politikai szereplők választási eredményeinek bemutatása és az AFD gyökerei kérdésköre közé. A Médiaszolgáltató céljai között nem szerepelt, hogy a hallgatók tájékoztatást kapjanak a német energiapolitikáról, illetve az AFD ezzel kapcsolatos céljairól. Ugyancsak nem tartozott a műsorszám tematikájába a hazai ellenzéknek a Paks II. beruházással kapcsolatos álláspontja, illetve politizálása. A fentiek alapján a Kérelmező által hiányoltak nem voltak relevánsak a műsorszám témája vonatkozásában és ahhoz képest eltérő véleményt sem fogalmaztak meg.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatához csatolta továbbá a kifogásolt műsorrész hangfelvételét és szó szerinti szöveges leírását.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező kérelmében előadta, hogy a tárgyi műsorszám két vendége a német választásokhoz kapcsolódóan az AFD párt által képviselt programról tájékoztatta a hallgatókat, azonban még csak utalás sem történt arra, hogy az AFD ellenzi a német energiapolitikát, amelyet még 1995-ben Merkel asszony indított el. Az AFD által képviselt energiapolitikáról a Reális Zöldek a „Reális Zöld valóság” című internetes újságban adnak folyamatosan tájékoztatást.

Az Energiewende¹ keretében az atomerőművek kivezetésére került sor Németországban, ezzel szemben az egymást váltó magyar kormányok energiapolitikai forgatókönyve 2005-től atom-szén-megújuló. A Médiaszolgáltató figyelmét a Kérelmező 2017. szeptember 13-án már felhívta, hogy a kancellár-jelöltek vitájából az Energiewende ügye kimaradt, mely a hazai közvélemény számára fontos hír, tekintettel arra, hogy az ellenzék Paks ügyéből kampánytémát generál. Az ellenzék egy része tehát saját korábbi elveivel megy szembe, mely tény kifejezésére a Médiaszolgáltató a Reális Zöldeknek nem adott lehetőséget.

A Kérelmező a Médiaszolgáltatónak küldött kifogásában a kérelemben foglaltakat azzal egészítette ki, hogy a CDU párton belül is létezik egy „Berlini Kör” elnevezésű, professzorokból álló grémium, amely szintén szemben áll az Energiewende politikájával. A

---

¹ „Energiaátmenet”: a világ egyes államaiban azokat a világ egészére kiterjedő erőfeszítéseket írja le, melyeknek az a célja, hogy a fennálló, fosszilis energiaforrásokra és atomenergiára építő energiarendszereket a megújuló energiák segítségével fenntartható energiarendszerré alakítsák át – forrás: wikipédia

„Berlini Kör” azonban nem korlátozódik Berlinre, hanem a CDU más városokban lévő szervezeteiben is létező társaság.

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2017. szeptember 20-án 18 órai kezdettel sugárzott „Ütköző este” című műsorszámában a következők hangzottak el:

Műsorvezető: *„Jó napot kívánok, a szerkesztő Kiss Gábor István nevében is Halász Zsuzsa köszönti a hallgatókat és az Ütköző vendégeit: Kiss J. László külügyi szakértő, egyetemi tanárt és Törcsi Pétert az Alapjogokért Központ kutatási igazgatóját. Vasárnap tartják Németországban a szövetségi választásokat. Nagy meglepetéssel nem kell számolnunk az új kancellár személyét illetően, minden bizonnyal ezután is Angela Merkelnek fogják hívni a szövetségi állam vezetőjét. A közvélemény kutatások szerint a második helyen a szociáldemokraták végeznek majd, ám sokan máris történelmi vereségnek nevezik az SPD választási szereplését. A kérdés a harmadik hely, amelyért az Alternatíva Németországnak elnevezésű, szélsőjobbnak titulált párt, és a Die Linke szélsőbaloldali formáció verseng. Őket követik a liberálisok és a Zöldek a legfrissebb közvélemény kutatásokban. Számokat nem tudok, ezért nem is mondtam, de hátha a kedves vendégek olvastak friss közvélemény kutatási adatokat.”*

Törcsi Péter: *„Talán van az imént elhangzottaknál egy egészen frissebb, talán mai, ma nyilvánosságra került közvélemény kutatási adat, ami szerint az AFD egyértelműen följött a harmadik helyre, majdnem 11%-ra mérik a közvélemény kutató cégek, és rögtön mögötte az FDP nevű konzervatív-liberális párt van. És így igazából a Linke, a szélsőbaloldali párt és a Zöldek azok az 5-ik, 6-ik helyen vannak most, úgyhogy ki is alakult egy olyan közhangulat, legalábbis leginkább az SPD politikusai beszélnek arról, hogy az a feladat, hogy az AFD-t azt semmiképpen ne engedjék feljönni a 3. helyre. Tehát talán már azt elengedte az SPD, nyilvánvalóan látja a számokat és ugye közvélemény kutatási adatoknál nem is mindig azt a számot kell figyelni, amin éppen állnak, hanem azt a tendenciát, ami jellemző volt az elmúlt hónapokban. És ilyen 25% fölé nem sikerült jönni az SPD-nek az elmúlt pár hétben akár hónapokban. Volt ugye egy nagy „boom” amikor Martin Schultz berobbant a közéletbe egy közel fél évvel ezelőtt, akkor akár még a 30%-ot is megközelítette az SPD népszerűsége, de ez szépen elolvadt és most ott tartunk, hogy az is elképzelhető, hogy 22%-nál is kevesebbet fognak kapni, ami pedig egy történelmi vereség lesz az SPD számára. Úgyhogy következő célkitűzésként azt fogalmazta meg magának a szociáldemokrata párt, hogy ha már nyerni nem tudnak - ez borítékolható - akkor valami olyan üzenetet próbáljanak közvetíteni a választók felé, amivel az AFD-t visszaszorítják a 4. helyre és leszorítják őket a dobogóról, ugyanis az SPD szempontjából meg a többi baloldali és liberális párt szempontjából az AFD az egy vállalhatatlan szélsőjobboldalnak tartott párt.”*

Műsorvezető: *„Majd mindjárt beszélünk erről is, hogy mit jelent itt a szélsőjobb meg a Die Linke esetében a szélsőbal, picit majd nyilván megpróbáljuk össze is hasonlítani - persze ha a kutyát a számmal össze lehet nyilván - de azért még maradjunk egy picikét ennél a 11%-nál, ugye annyit mondott, hogy 11%-ot mérnek. Mennyire 11% a 11%? Arra gondolok, hogy lehet hogy az jóval több lesz, csak jelen pillanatban a közvélemény kutatásban résztvevők nem árulják el a preferenciájukat? Mert ez is előfordulhat, sokan tippelnek erre is. Professzor úr...”*

Kiss J. László: *„Természetesen minden közvélemény kutatásban benne van egy 3-4%-os hibahatár, és hogy az emberek nem őszintén nyilatkoznak meg, de azt kell mondani, hogy ha megnézzük a szociáldemokrata pártnak a hosszabb távú szereplését, azt kell mondani, hogy a 2009-es parlamenti választásoknál 21%-ot szereztek. Ez abszolút történelmi mélypont. 2013-ban 25,7%-ot, és a mostani különböző közvélemény kutatási eredmények*

nagyjából 20 és 24% között határolják be. Tehát azt kell mondani, hogy a szociáldemokrata párt mint néppárt egy strukturális problémákkal küzd, ami az egész szociáldemokráciára jellemző.”

Műsorvezető: „Igen amire én gondolok, az itt az AFD szerepe, mert ugye voltaképpen itt a bevándorlás ellenességéről van szó és Németországban nem trendi bevándorlás ellenesnek lenni...”

Kiss J. László: „Az AFD esetében tulajdonképpen támaszkodhatunk a közvélemény kutatási adatok mellett a tartományi választásoknak az adataira: 2016-ban négy tartományi választás volt, ahol az AFD gyakorlatilag a Kelet-német tartományokban a második párt volt, tehát az SPD-t is maga mögött hagyta, sőt, Mecklenburg - Elő-Pomerániában a CDU-t is maga mögé utasította. 13 tartományban van bent a 16 német tartomány közül. Tehát azt kell mondani, hogy eurokritikus, euroszeptikus potenciál a német társadalomban van, és ezt bizonyítja, hogy tartósan 2 számjegyű eredménnyel számolhat az AFD.”

Műsorvezető: „Ezt Törcsi Péter is így látja, hogy ez a 11% megfelel a 11-nek?”

Törcsi Péter: „Hát, hogyha megnézzük a korábbi közvélemény kutatási adatokat a tartományi választásoknál és az azt követő megvalósult eredményt, akkor biztosan, mert rendre az következett be, hogy a közvélemény kutatásokban alulértékelték, alulmérték az AFD-t, tehát sokszor volt az, hogy 9-10%-ra mérték és pl. Baden-Würtembergben, ami hagyományosan nem az AFD-nek a fellegvára, mondjuk egy gazdag dél-német tartomány, 10% alá mérték tavaly, amikor a tartományi választások voltak, és 15%-ot ért el, ami sokkoló eredmény volt, tehát ugye ahogy a tanár úr is említette, a Kelet-Németországhoz tartozó tartományokban, Mecklenburg - Elő-Pomerániában 24%-ot mért, ahol szintén - nyilván nem egyszámjegyűnek mérték a pártot - de azért nem 24%-osnak, Thüringiában, Salsenhardtban szintén 20% fölött teljesített, szóval volt valóban egy ilyen elhallgatási spirál a választók részéről, hogy mivel nem annyira trendi AFD szavazónak lenni, ezért nem vallották be feltehetőleg a közvélemény kutató cégek kérdéseire azt, hogy ők kire fognak szavazni, viszont a szavazófülke magányában már be mérték húzni az X-et és mindig ez a recept valósult meg, hogy a kutatások ellenére magasabb eredményt ért el a párt a választásokon.”

Műsorvezető: „Igen, parancsoljon!”

Kiss J. László: „Talán érdekességképpen hadd mondjam, hogy Baden-Württembergben egy közvetlen mandátumot ért el a legutóbbi parlamenti választásokon, de tudjuk, hogy 4,6%-ot értek el, és ezzel nem lehet bejutni, és 3 közvetlen mandátum lehet a bejutásnak a feltétele. Na, most Baden-Württembergben, Pforzheimben szereztek ezt az egy közvetlen mandátumot, ahol az Oroszországból kivándorolt németek nagy koncentrációban fordulnak elő. Az AFD számára az Oroszországból kivándorolt német diaszpóra az egyik legfőbb támasz, olyannyira, hogy a pártnak egy orosz nyelvű platformja is van.”

Műsorvezető: „Beszéljünk egy picikét ezekről a jelzőkről: erről a szélsőjobb, szélsőbal jelzőről az AFD esetében is meg a Die Linke esetében is, hogy az AFD egyébként mennyire szélsőséges, mert hogyha különböző történeteket nézünk, akkor összehasonlíthatatlan a szélsőséges irányába tett lépés a két pártnál.”

Kiss J. László: „A német alkotmányvédő hivatal az egyik utolsó véleményében nem nyilvánította szélsőséges pártnak, tehát azt jelenti, hogy az alaptörvényt, a Grundgesetze, a német alkotmányt elfogadják. Ha megnézzük a pártnak a történetét dióhéjban, akkor azt kell mondani, hogy ez a párt a politikai középben is kiszakított választókat és politikusokat, és a politikai szélről is. Tehát egy különleges párt, amiben vannak liberális elemek. Amikor megalakult a párt 2013-ban, 5 hónappal a 2013-as parlamenti választások előtt, az alapító egy professzor volt, Bernd Lucke, és ezt a pártot egy professzorok protest-pártjaként

aposztrofálták, a gazdasági liberalizmus szellemében alapították meg, és a fő motiváció a merkelei euro válságkezelési politikának a bírálata volt. Az akkori néhány oldalas programban ez szerepelt a középpontban, nevezetesen az, hogy meg kell teremteni az eurozónából való kilépésnek vagy az eurozóna feloszlásának a rendezett lehetőségét. Benne volt az, hogy egy kisebb eurozónát létrehozni a jelenleginél, és ezt a politikát azért elhibáztottnak minősítették, mivel a maastrichti szabályoknak a megsértésén alapult, például hát olyan szabályoknak többek között, ami az államok közvetlen monetáris finanszírozásának a tilalmát jelenti. Ezt a „noble out”-ot, ezt gyakorlatilag láttuk, ugye, euroválság, nemcsak a szabályok megsértésén alapult, hanem a válságkezelés is a szabályok megsértésén alapult. Úgyhogy a párt indulásakor ez az elem volt döntő. Na most a menekültválság jött, és akkor egy nagy váltás történt, a párt vezetésében, tulajdonképpen egy csere történt, és előtérbe került egy nemzeti konzervatív szárny, ami abban is megnyilvánult, hogy a pártnak a jelenlegi két vezetője, illetve az egyik vezetője Alexander Gauland, volt CDU-politikus, tehát ő a '89 előtt a frankfurti CDU hesseni miniszterelnöknek a kancelláriáját vezette, tehát a CDU-ból jön, ő a nemzeti konzervatívoknak egy ilyen képviselője, és a másik társelnök, akit most, 2017. áprilisban választottak meg, Alice Weidel pedig a liberális szárnyhoz sorolható. De ahogy mondtam, ez a párt nem csak a közvetett...”

Műsorvezető: „De ő még ráadásul vállaltan lesbikus is, ugye...”

Kiss J. László: „Hogyne, igen, ő bevallotta az, és a ... (nem érthető) ... pártnak van egy harmadik eleme is, ami lényegében radikális, populist, etnonacionalista, és főként a kelet-német tartományokban van: Björn Höcke és egyéb nevek félmjelzik ezt a szárnyat, tehát lényegében ebben a pártnak több áramlat van, és talán azzal fejezném be ezt a rövid gondolatmenetet, hogy a mostani 2017-es kölni pártkongresszuson Frauke Petry, aki a pártnak sokáig a vezetője volt, azt a javaslatot tette, hogy el kell döntenie, hogy melyik irányt választjuk. Tehát egy olyan koalícióképes pártot, aki a régi pártokkal képes koalícióra és 2021, tehát a következő választási ciklus perspektívájában a meglévő régi pártokkal koalícióképes és van egy fundamentalista szárny, aki a meglévő pártokkal nem akar együttműködni. Ezen a kölni kongresszuson, tehát az utolsó kongresszuson ebben nem tudtak megállapodni. Tehát azt kell mondani, hogy ez egy fiatal párt, amelyben nagyon sok fajta irányzat van, de még nem forrott ki tulajdonképpen, hogy mi lesz a fő irányzat.”

Műsorvezető: „De ebből számomra az kristályosodik ki, amit mondott, hogy akkor szélsőjobboldali az, akire azt mondják, hogy szélsőjobboldali. Egyébként ugye azt is mondják, hogy populist. Populista-e az AFD?”

Törcsi Péter: „Ez különösen Németországban igaz, hogy ha karaktergyilkosságot akar a mainstream politika elkövetni akár politikusokkal szemben, akár valamilyen médiummal szemben, akkor nagyon könnyű szélsőjobboldalnak vagy - horribile dictu - nácinak bélyegezni egy politikust vagy egy politikai képződményt, politikai pártot, hiszen ugye történelmi okoknál fogva ugye Németországban ennek sokkal erősebb hatása van egy ilyen bélyegnek és egyébként ezt következetesen a CDU és az SPD is alkalmazza, alkalmazta a közelmúltban az AFD-vel szemben, hogy próbálják ráütni minél erősebben ezt a szélsőséges nacionalista bélyeget, de úgy tűnik, hogy ez nem fog, vagy hogyha fog, akkor meg kontraproduktív, mert hogyha nem is olyan nagyon drasztikusan, de szép lassú lépésekkel sikerül magát visszatornáznia abba a tartományba az AFD-nek, ahol mondjuk másfél évvel, vagy egy évvel ezelőtt volt, mert azért volt egy komoly hullámvölgy a népszerűségében a pártnak az elmúlt pár hónapban, ez köszönhető annak egyébként, hogy a CDU viszonylag jól tematizálta a közélet előtt a bevándorlás szempontjából. Ugyan határozottan nem mondta ki Angela Merkel és a pártja, hogy ők most fordultak egy nagyot bevándorlás kérdésben, de azért mégis lehetett látni a kommunikáció megváltozásán, hogy itt valami ilyesmi történt és ez nagyjából abban manifesztálódott, hogy elkezdtek folyamatosan a közbiztonságról beszélni. A CDU-nak az egyik központi kampánytémája az az volt, hogy meg kell erősíteni a közbiztonságot azokon a válságterületeken, ahol mondjuk ki nem mondták, de mégis

utalva erre, nagy számú migrációs háttérű közösség él, ott különösen, de különös tekintettel forrásokat kell biztosítani, a rendőrségnek fizikait és anyagit is, tehát hogy mivel ebbe az irányba tolódott el, tehát jobbra tolódott a CDU-nak a közbeszéde, ez egy picit azért rontott az AFD-nek a népszerűségén, de úgy látszik, a folyamatos szélsőjobbítás és populistázás az meg az segít az AFD-nek, hiszen valószínűleg azok a támogatók, akik hajlamosak voltak egyébként korábban is átszavazni a CDU táborából az AFD-re, azért azt látják, hogy, hogy ők, vagyis tudják magukról, hogy ők nyilvánvalóan nem szimpatizálnak ilyen eszmékkel, egyszerűen a bevándorlásnak a kezelése meg az a politika amit a német kormány vitt az elmúlt két évben, az volt a számukra vállalhatatlan, és emiatt választották tartományi választásukon az AFD-t, de ők maguk nem szélsőjobboldaliak, és maga a pártnak a tábora sem, tehát túlnyomó többségében nem szélsőjobboldaliak alkotják, persze van egy hányada a szavazóknak, talán a párttagoknak is, aki mondjuk korábban a ténylegesen szélsőjobboldali, egyébként a nemzetiszocialista múlttal flörtölő MPD tagjai voltak meg választói, hiszen ez a párt majdhogynem megszűnt, nyilvánvalóan az AFD tudott fölszívni rengeteg olyan szavazót, de ők sose voltak sokan, általában olyan 1-2% között mozgott a támogatottsága ennek a pártnak. Tehát még egyszer hangsúlyozom, nem beszélhetünk klasszikus értelemben egy szélsőjobboldali pártról.”

Kiss J. László: „Ebben az összefüggésben van egy kényes pont, ami tulajdonképpen a bírálatoknak a fő tárgya, hogy az AFD egy új viszonyt akar kialakítani a német történelemmel. Ez azt jelenti, hogy az emlékezés politikának a jelenlegi mainstream pártok által képviselt kultúrájával szakítani akarnak, tehát az a kultúra, ami a német büntudatnak az intézményesülésén alapul, és Németország kizárólagos felelősségén. Na, most a német történelemhez való új viszony az tulajdonképpen az egész német háború utáni politikai kultúrának a kihívását jelenti, hisz ők körülbelül abból indulnak ki, hogy a II. világháború után bizonyos dolgok, mondhatni szavak, fogalmak kimondhatatlanná váltak. Kontaminálódtak, beszennyeződtek a III. Birodalom által, viszont az AFD azt hangsúlyozza, hogy a német történelmet nem szabad azonossá tenni a 12 év hitlerizmussal. És olyan szavakat is használnak, amik tulajdonképpen a német politikai kultúrában nem szívesen fogadottak, mondjuk ennek a szerényebb változata ezeknek a szavaknak az, hogy „nemzet” és „nép”. De ide tartoznak olyan kijelentések is, amik például szeptember elején, tehát éppen a pártnak a társelnöke, Alexander Gauland, aki azt mondta, hogy nekünk is olyan büszkeség tölthet el a német katonák fölött az I. és a II. Világháborúban legalább, mint a franciák és az angolok esetében. Ez a fajta szemlélet azt jelenti, hogy Németország és maguk a németek is olyan büszkék lehetnek a saját történelmükre, mint a franciák és az angolok. No, most ez egy kényes pont, mert ez visszavezet az 1986-os német történész vitával, aminek a lényege nagyon lemeztelenítve az, hogy a holocaust az egy összehasonlíthatatlan dolog, ami beépült tulajdonképpen a német nemzeti identitásba, ahogy ezt Merkel és Gerhard Schröder is hangsúlyozta, vagy tulajdonképpen olyan bűnök, amelyek bármi más bűnökkel összehasonlítható, a Szovjetunió történetében a gulággal, vagy a Francia-Indokína, vagy algériai politikával. Most a mainstream német politikai kultúra ennek a holocaust problémának az egyedülállóságán alapul, és ebben a német történelmi felfogásban 12 évért való bűnhődés központi szerepet játszik. Ebben a tekintetben egy nagy kihívás, hogy az emlékezés kultúrájának egy 180 fokos megváltoztatását akarja, és ennek a fő képviselője épp a kelet-német tartományokban meglévő politikusai az AFD-nek.”

Műsorvezető: „Nehéz és sikamlós pálya ez egyébként, ugye mert itt mindig az a kérdés, hogy lehet-e újabb és újabb generációkat büntetni azért, amihez nekik nem volt semmi közük. Hogy eleve lelkileg megnyomorodva kell-e felnőni valakinek olyan bűnért, amiben nem vett részt, de ezt nyilván mi most itt ennél az asztalnál nem fogjuk tudni megoldani, de mindenesetre érdekes, hogy ezt elmondta professzor úr, hogy ez az álláspont is létezik az AFD esetében. De térjünk vissza a mindennapok történetére, merthogy azt olvasni a hírekben jelen pillanatban, hogy az AFD aktivistákat egyre gyakrabban verik Németországban, rostocki eseteket hoznak fel, hogy kövekkel dobálják az AFD kampány buszát, sőt, ütik az aktivistákat, akik ragasztják a plakátokat, és így tovább.”

Törcsi Péter: „Nagyon megosztó egyébként az AFD-nek a léte meg a politikája is, nyilvánvalóan nagyon sokaknak a szemében pont a II. Világháború miatti történelmi múlt okán úgy tekintenek az AFD-re bizonyos társadalmi csoportok, akár idősebbek, vagy mondjuk a szélsőbaloldalhoz, a Zöldekhez köthető politikai aktivisták, vagy akárcsak szimpatizánsok, akik úgy tekintenek az AFD-re, mint akik egyébként azt a közbeszédet, azt a hangulatot, azt a politikát szeretnék visszahozni, mint mondjuk a '30-as évektől egészen a II. Világháború végéig dominálta Németországot, ez a ki nem beszélt, igazából fel nem dolgozott történelmi múlt az oka annak, hogy most az AFD-t próbálják nacionalistának és valahogy az NSDAP-nak az utódpartjaként feltüntetni, és ez ad okot ilyen indulatokra, hiszen ugye elhangzott egy képzelt beszéd a Deutsche Funk hozott le tegnap Alexander Gaulandnak a tollából, szájából, írt egy beszédet, ami megjelent a sajtóban, hogy ő mit mondana akkor, ha ő lenne Németország kancellárja és most ugye felszólalhatna New Yorkban az ENSZ-nek a közgyűlésén, és ott azt fejtegette, hogy ha 1820 és '70 között nem vándorol ki sok millió német Amerikába, akkor ők megnyerték volna az I. Világháborút, és ennek következtében a 20. század az egy Németország által dominált évszázad lehetett volna. És már ez önmagában, ugye itt nem a II. Világháborúról beszélünk, hanem az elsőről, ami abszolút nem korbácsolt fel olyan nemzeti, etnikai, származási indulatokat, és nem vezetett - nyilvánvalóan sok millió ember vesztette életét, de - mégsem egy olyan motiváció által hajtott konfliktus volt, mint a II. Világháború, és mégis óriási botrány kerekedett ebből Németországban is ugye azzal, hogy elhangzott az, hogy a 20. század az Németország által dominált évszázad lett volna, nyilvánvalóan mindenki arra gondolt rögtön, vagy azt vélelmezte, hogy itt a nemzetiszocializmussal való összekacsintásról van szó. Nagyon nehéz a német közéletben pláne ami az előbb is a tanár úr szájából elhangzott, abban a közéletben mondjuk a német nemzeti büszkeségre apellálni, és ezt a közbeszéd szerves részévé tenni, ezért van ez a nagyon megosztó hangulat az AFD körül.”

Műsorvezető: „Vajon miért érezzük azt egyébként, hogy a XXI. század itt Európában mindentől függetlenül mégiscsak Németország által dominált évszázad, legalábbis ami az első 2 évtizedet illeti ugye...?”

Kiss J. László: „Na most még hozzá kell tenni azt, hogy ennek a pártnak a fő narratívái, programja között a menekültpolitika nagyon fontos helyet foglalt el, sőt, azt kell mondani, hogy miután a pártban ez a váltás megtörtént, hogy a liberális gazdasági szárny gyakorlatilag megszűnt Bernd Lucke távozásával, a menekültpolitika igen jelentős dinamikát, potenciált adott ennek a pártnak a felemelkedésének, és a menekültpolitikában nagyon határozott álláspontjuk van, tehát csak néhányat hadd mondjak e tekintetben: ők kitoloncolási kvótáról beszélnek és mínusz bevándorlásról, asszem ebből lehet tudni hogy ezt a bevándorlási politikát kritikusan fogadják. A Grundgesetznak tehát a német alkotmánynak a megváltoztatásáról beszélnek, hisz a német bevándorlási politikának a gyenge pontja, az Achilles-sarka az, hogy lényegében a Grundgesetz 16/A. paragrafusa szerint megy, tehát politikai menekülteket fogadnak be, nincs igazi bevándorlási törvény ami a német gazdaság érdekeit venné...”

Műsorvezető: „Most merült föl, hogy majd legyen...”

Kiss J. László: „Igen, az AFD programjában van egy liberális arculat a bevándorlásnál, tehát csináljuk úgy, mint Kanada, pontrendszer, és a német gazdaság igényeit vegyük, egy irányított, ellenőrzött bevándorlás, és lényegében ezt a politikai menedékjogot, ezt revízió alá vegyük, hiszen most nem olyan menekültprobléma van, mint a II. világháború, hanem ennél sokkal nagyobb. És hangsúlyozzák, hogy meg kell változtatni nemcsak az alkotmányt, hanem tulajdonképpen mivel a genfi konvenciót is újra lehet tárgyalni. Tehát a menekültpolitika egy markáns program. A másik az Európa-politika bírálata. Ezt már a pártnak a kialakulásánál amikor ezt hangsúlyoztam, itt gyakorlatilag az a narratíva az AFD-nél erős, hogy lényegében mind a menekültválság, mind pedig az euroválságban a gyenge

pont Görögország és az erős pont Németország volt, és mind a német menekültpolitika, mind az euroválság-kezelési politika a szabályok megsértésén alapult. Sőt, a menekültpolitikán ők azt mondják, hogy egy folyamatos jogsértésen. És hát Merkelt többen fel is jelentették például. Tehát a pártnak ez nagyon fontos. És végül a következő ilyen nagyon markáns narrativa ma a párt programjában benne van, az iszlámellenesség. Tehát emlékezzünk rá, hogy Christian Wolff német elnök volt az, aki ezt a mondást megfogalmazta, hogy az iszlám Németországhoz tartozik. Az AFD programjában azt hangsúlyozzák, hogy az egyéni vallásgyakorlat tehát, hogy az iszlám egyéni, azzal nincs semmi probléma. Az iszlámot alapvetőleg nem vallásnak, hanem politikai ideológiának tekintik, ami a sharia miatt, az iszlám törvénykezés miatt, összeegyeztethetetlen a német Grundgesetz-cel. Tehát vagy a próféta szava érvényes, vagy a Grundgesetz-é, és ebben a tekintetben ők azt hangsúlyozzák, hogy az állam-egyház szétválasztása nem történt meg, a férfi-női egyenjogúság nem, tehát ebben a kérdésben ők rendkívül egyértelműek. Ez is a pártnak egy rendkívül erőteljes irányzata, programpontja.”

Műsorvezető: „Mondtam, hogy még egy picikét beszéljünk a Die Linke-ről, és már nem sok időnk van hátra, tehát azért ezt se hagyjuk ki, ugye ez az a párt, amelynek a tagjait félelemmel tölti el, amikor a rendőrség éppen az AFD-s aktivistákat megvédi, akiket egyébként vernek. Ezt csak így előljáróban szeretném hozzátenni. Szóval itt mit jelent a szélsőség a szélsőbal, főképp annak a tükrében, amihez is ugye most olvasható a sajtóban, hogy a párt egy volt képviselője most már egy hamburgi képviselő az ifjúsági tagozatnak a szóvivője filmajánlatokat kért a facebook-on, és akkor ezt most itt pontosan idézem a posztjában azt írta, hogy „alapjában véve minden jöhet, ahol németek halnak meg”. Szóval ehhez például a büntudattal küzdő német társadalom hogyan viszonyul?”

Törcsi Péter: „Még egy gyors megjegyzés, hogy érdekes módon a Linke és az ő politikusait nem szokta félelemmel eltölteni az, amikor a Linke-hez köthető antifasiszta terroristák lángba borítanak német városokat. Olyankor minden rendben van és általában a rendőröket szokták kárhóztatni azért, mert hatékonyan lépnek fel ezekkel a terrorista sejtekkel szemben. Hát a Linke az egy nagyon érdekes képződmény. Ugye ennek nagy része az SED-ből, a német szocialista egységpártból, az NDK szocialista egységpártból, az ottani állampártból vált ki...”

Műsorvezető: „Tehát kommunisták...”

Törcsi Péter: „Tehát kommunisták, igen, ezek egyértelmű kommunisták, lehetne sorolni a neveket. Gregor Gysi-től kezdve sokakon át, és az az érdekes egyébként, hogy a politikai ideológiát meg a kompromisszumkészséget tekintve még a keleti kommunisták a mérsékeltebbek, és ehhez társulnak azok a nyugati szélsőbaloldali, szintén kommunisták, akik nem élték meg a kommunizmust, viszont ők sokkal radikálisabb eszméket vallanak, tehát ez mégiscsak egy kommunista utódpart, ami meg van fűszerezve ezzel a hagyományos '68-as nyugatos, teljesen vérgőzös gondolatokat valló baloldali, szélső baloldali...”

Műsorvezető: „...maoizmus...”

Törcsi Péter: „...igen, maoista trockista értelmiséggel, és hát olyan a németországi történelmi hagyomány a II. világháborút követően, hogy általában a szélsőbaloldaltól sosem rettegett annyira a mainstream politikai elit vagy médiaelit, mint amennyire mondjuk egy bevándorlás-ellenes jobbközép alapokon nyugvó párttól.”

Kiss J. László: „Mindenesetre a Linke mint koalíciós partner azért nehezen jön számításba, mert a külpolitikai, biztonságpolitikai programja többek között azt hangsúlyozza, hogy ki kell lépni a NATO-ból, Észak-Atlanti Szövetségből, és egy olyan európai biztonsági, kollektív biztonsági rendszert kell létrehozni, - ez a '70- es '80-as éveket visszhangozza, - ami tulajdonképpen Oroszország részvételével és gyakorlatilag a NATO megszüntetésével jön

létre. E mellett ellenzik, hogy német katonák békefenntartó tevékenységet végezzenek Európán kívül, sőt, magában Európában is, és érdekes módon, ha már az AFD-t megemlítettük, azért vannak bizonyos hasonlóságok az eurobírálóban, például a die Linke-nek a tagja volt szociáldemokrata Oskar Lafontaine is gyakorlatilag egy nagyon erős bírálattal lépett föl, ami közel áll az AFD bírálóhoz, tehát vannak kapcsolódási pontok is itt a két párt között, de mivel egy teljesen alternatív kül- és biztonságpolitikai programmal rendelkezik, ezért tulajdonképpen a Linke nem jöhet számításba. Persze hozzáteszem, hogy van egy pragmatikus szárnya, annyira pragmatikus, hogy Thuringiában a Linke, az egyetlen olyan tartomány, ahol a Linke vezeti a tartományi kormányt a Zöldekkel és az SPD-vel, tehát magában a párton belül is van egy koalícióképes pragmatikus szárny, és egy erősebben ideologikus irányzat.”

Műsorvezető: *„Hát asszem, hogy most ide fogjuk tenni a pontot, már sokat nem fogunk tudni beszélgetni erről a témáról, merthogy vasárnap választás, és akkor minden eldőlt, kiderül, hogy ki lesz a harmadik erő, az AFD avagy sem, de örülök, hogy ennek a két pártnak az elemzésére is sort kerítettünk itt az Ütközőben, köszönöm mind a kettőjüknek, hogy itt voltak, a kedves hallgatóktól a szerkesztő, Kiss Gábor István, valamint a kollégák, Schwartz Nóra és Szöllősi Éva nevében is búcsúzik a műsorvezető, Halász Zsuzsa. Viszonthallásra.”*

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint *„Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.*

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámaival kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *„időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel - ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket - foglalkozó műsorszám.”.*

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közlétező műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül lehet annak is jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, az milyen módon szerepelt benne.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéstről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

Az *„Ütköző este”* a Médiaszolgáltató aktuális közéleti, politikai témákról szóló, élő vitaműsora, az adott témában érintett vendégekkel, politikusokkal, szakértőkkel.

Az *„Ütköző este”* című műsorszám részeként közzétett, kérelemmel érintett stúdióbeszélgetésben – a jelen határozat indokolásának 2. pontjában részletesen ismertetett tartalommal – a németországi szövetségi választások lehetséges kimeneteléről, ezen belül pedig az AFD párt politikájáról beszélgetett a műsorvezető meghívott vendégeivel.

A Kérelmező véleménye az volt, hogy a Médiaszolgáltató nem adott tájékoztatást arról, hogy az AFD ellenzi a német energiapolitikát, az Energiewende-t.

A kérelemmel érintett műsorszegmens műfaját tekintve stúdióbeszélgetés (riport), amelyben a riporter a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán több meghatározott személy véleményét kérdezte (jelen esetben tehát a német választásokról, illetve az AFD-ről). A tárgyi esetben nem korlátozható – még a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó

jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján sem – a szerkesztői szabadság, hiszen a Médiaszolgáltató a riporton keresztül mindössze a választott témát, továbbá azon belül az AFD választásokkal kapcsolatos szerepét kívánta szakmai, politológiai szempontból bemutatni a közönségnek.

A tárgyi műsorszegmens tehát arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében meghatározott szakmai nézőpontokat ismertessen, nem pedig egyes, az adott kérdéssel összefüggő ellentétes vélemények ütköztetésének kívánt teret adni. Ebben a tekintetben a műsorszegmens – annak elsődlegesen műfaji jellemzőire, nem pedig témájára tekintettel – a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét előíró médiaszabályozásbeli követelmények számon kérhetősége szempontjából a napi aktuális hírekkel foglalkozó közéleti, politikai vagy hírműsorokétól eltérő megítélés alá esik.

Hangsúlyozza továbbá a Médiatanács, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Annak eldöntése, hogy a Médiaszolgáltató mely témákat érint egy-egy műsorában, illetve azokról milyen mélységben számol be, kizárólagos kompetenciájába tartozik. Jelen esetben a Médiaszolgáltató az AFD energiapolitikáját nem kívánta ismertetni.

A fentiekre figyelemmel **megállapítható, hogy a kérelemmel érintett műsorszegmens műfaji – és ebből következően szerkesztési – sajátosságait szem előtt tartva nem sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.**

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezte. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (ürlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2017. október 24.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Kollarik Tamás
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat